

Cirka 90 procent av all cannabis, hasch och marijuana, i Sverige kommer från Marocko. Cirka 80 procent av all cannabis i Europa kommer från Marocko.

Varje dag smugglas cirka 80 kilo cannabis in i Sverige till ett värde av åtta miljoner kronor.

2004 startade det så kallade Cannabisprojektet av Rikskriminalpolisen. Syftet var att kartlägga brottsorganisationer, som smugglar in cannabis via Spanien till Sverige.

”Med anledning av det stora problemet borde det därför vara stor politisk prioritering inom EU för att komma tillrätta med detta. Marocko är en av EU:s största externa bidragstagare”, skriver Cannabisprojektet i sin slutrapport 2007.

”Marocko har ett stort problem av narkotikamissbruk, främst cannabisarts. Turistlandet Marocko är starkt präglad av narkotikakulturen som utgör en betydande motor för Marockos ekonomi. På Marockos gator säljs all narkotika av langare och narkotikamissbruket i samhället är mycket öppet. Försäljningen pågår ständigt och är mycket offensiv. Marockanska myndigheter tycks inta en avvaktande hållning avseende narkotikabekämpning. Det finns tecken som tyder på att toppar i olika samhällsfunktioner får del av den profit som marijuanans och cannabisarts ger Marocko. Smugglingen går i stort sett utslutande via Spanien till övriga Europa.”

Det är i de karga Rifbergen i nordöstra Marocko som odlingen sker bland de hundratusentals fattiga bönderna. En som deltog i polisens Cannabisprojekt och besökte denna del av Marocko var Walter Kegö.

– Kvinnorna slet på fälten, gubbarna rökte hasch på kaféerna och barnen vaktade fären. 50 procent av befolkningen är analfabeter, säger Walter Kegö som en beskrivning av verkligheten för cannabisodlarna i Rifbergen.

Kungens livvakt inblandad

Och det handlar om mycket pengar. En marockansk bonde får cirka 1 700 kronor

för ett kilo cannabis. Gatupriset i Sverige är cirka 100 000 kronor för ett kilo.

– Vi åkte ned till Marocko med föreställningen att det marockanska kungahuset var inblandat i cannabishandeln, berättar Johan Nilsson, projektledare för Cannabisprojektet. Vi hade hört att berber i området hävdade att de genom ett kungligt dekret från den tidigare kungen, Hassan II, fått rättighet att odla och producera cannabis.

– Den bilden fick vi revidera. Visserligen är korrruptionen mycket utbredd även högt upp i tjänstemannavärlden, men vi hittade inga belägg för att kungahuset är direkt inblandat. Däremot fick den nuvarande kung Mohammed VI:s närmaste man, chefen för livvakt, sparken för tre år sedan på grund av att han var inblandad i cannabishandeln.

– I stället för stora syndikat såg vi en mer harmlös småskalighet med mängder av bönder som via egna mellanhänder sålde vidare. En bonde tjänar kanske 20 000 kronor om året på den verksamheten, säger Johan Nilsson.

EU satsar på fel saker

– Det är när cannabisen når Europa som den verkligen grova organiserade brottsligheten tar över med stora ligor som opererar med närmast militära metoder.

– EU har satsat 10 miljoner euro på bland annat att borra brunnar, dra in el och bygga stenugnar i Rifbergen. Det är naturligtvis bra för befolkningen men det gynnar också odlandet av cannabis och det var väl kanske inte meningen. EU har också satsat på att plantera olivlundar, men det tar tio år för träden att växa upp, så de flesta brändes ned.

– En guvernör i en av provinserna drog år 2006 ihop militär och polis och körde ned stora delar av planteringarna med traktorer. Han var tydligen för effektiv, eftersom han senare omplacerades av de marockanska myndigheterna. Han kom för övrigt från den södra delen av Marocko, berättar Johan Nilsson.

Utbredd korrruption

I en intervju i Radio ReageraMera den 27 oktober 2007 säger ambassadrådet vid

Sveriges ambassad i Rabat, Anna Block Mazoyer att Marocko är det fattigaste landet i Nordafrika, att turism, jordbruk, fosfat och fiske är de stora inkomstkällorna och att odling av cannabis är en möjlighet för bönder i fattiga bergstrakter att kunna få pengar till att skicka sina barn till skolan. Det är i första hand spanjorer och fransmän som står för smugglingen av cannabis till Europa, menar hon. Dessutom kan migranter på flykt till Europa fungera som kurirer, eftersom de ofta är i behov av pengar, säger hon.

Marockansk polis uppmanas av FN, USA och Europa att minska utförseln av cannabis.

Ambassadrådet säger också att korrruptionen är utbredd i Marocko. Detta hindrar dock inte henne från att två månader senare den 19 december i en artikel i Etablering Utomlands uppmana svenska företag att etablera sig i Marocko eller via Marocko nå handel med USA.

– När projektet avslutades 2007 hade vi hittat 140 nätverk i Sverige som tillsammans tog in 25 ton cannabis i Sverige, säger Johan Nilsson.

Omfattningen var tio gånger större än man hade räknat med. Smugglingen sker mest med lastbilar via E6 och E4 och är helt affärsmässig.

– Tyvärr har väldigt lite skett med den information som vi överlämnade, säger Walter Kegö. Hasch är ofta inkörsporten till annan narkotika och därmed till grov brottslighet. Därför är det så viktigt att stoppa cannabisinflödet till Sverige. Tyvärr är inställningen till cannabis inte oomstridd i Sverige och ute i Europa. Det finns grupper som vill bagatellisera bruket av hasch. Men det gäller att se till att efterfrågan minskar. I Sverige är det tack och lov bara 5 procent av niondeklassare som har testat hasch, men detta kan ändra sig snabbt. I England, som har haft en mycket liberalare inställning, är siffran nu 30-40 procent. Det pågår en diskussion i England om detta, säger Walter Kegö.

Lena Thunberg